

บันทึกการประชุมคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ
ในคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภา
ครั้งที่ 40

วันอังคารที่ 1 กันยายน ๒๕๕๒

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข 106 ชั้น 1 อาคารรัฐสภา ๒

อนุกรรมการ ผู้มาประชุม

๑. นายอนันต์ วรดิพิงศ์	ประธานคณะกรรมการ
2. นายต่วนอับดุลเลาะ ดาโอะมารียอ	รองประธานคณะกรรมการ
3. นายสมเกียรติ อิงอารี	อนุกรรมการ
4. นายวิบูลย์ ว่องวีรชัยเดชา	อนุกรรมการ
5. นางสาวเปรมจิตต์ ต้นพิชัย	อนุกรรมการ
6. นายปรีชา ไพโรภักทกุล	อนุกรรมการ
7. นายชกาจ วิสัย	อนุกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ

อนุกรรมการ ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายปานใจ ธารทัศน์วงศ์	(ลาการประชุม)
2. นายเสกสรรค์ เกิดพิพัฒน์	(ลาการประชุม)
3. นายวสันต์ ฝีมือช่าง	(ลาการประชุม)

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ผู้มาประชุม

1. นายเรืองชัย จินตรุ่งเรืองชัย
2. นางสาวกาญจน์ภิวรรณ กীরติเรืองเดช

ผู้ชี้แจง คือ

นายพิชิต วิวัฒน์รุจิราพงศ์
Managing Director
Software Link Co.,Ltd.

เริ่มประชุมเวลา 13.30 นาฬิกา

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว นายอนันต์ วรดิพิงศ์ ประธานคณะกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

1.1 ประธานคณะกรรมการได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าได้เชิญนายพิชิต วิวัฒน์รุจิราพงศ์ (Managing Director) Software Link Co.,Ltd. ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้าน e-Logistics เข้าร่วมปรึกษาหารือ และให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระบบ e-Logistics ตลอดจนสภาพปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข เพื่อเป็น ข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการต่อไป

1.2 ระหว่างเวลา 08.00-09.00 นาฬิกาวันนี้ ประธานคณะกรรมการได้ให้สัมภาษณ์ วิทยากรของวิทยุรัฐสภา ในหัวข้อ เทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาประเทศ ซึ่งได้รับความสนใจและตอบรับ จากผู้ฟังเป็นจำนวนมาก

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 39 วันอังคารที่ 25 สิงหาคม ๒๕๕๒ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่เสนอเพื่อพิจารณา

3.1 พิจารณาการเตรียมความพร้อมในการจัดสัมมนาของคณะกรรมการ เรื่อง "เทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาการศึกษาไทย" โดย คณะกรรมการการพลังงาน วุฒิสภา ร่วมกับ คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสารและโทรคมนาคม วุฒิสภา วันศุกร์ที่ 4 กันยายน 2552 ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข 306-308 ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา 2 สรุปได้ดังนี้

ที่ประชุมได้ร่วมหารือในการเตรียมความพร้อมในการจัดสัมมนาฯ ได้ข้อสรุปดังนี้

1. ปัจจุบันมีผู้สนใจตอบรับเข้าร่วมการสัมมนาประมาณ 90 คน และคาดว่าจะมีผู้สนใจตอบรับเข้ามาอีกเป็นจำนวนมาก
  2. วิทยากรในการสัมมนาได้แจ้งตอบรับมาครบทุกท่านแล้ว
  3. งบประมาณในการจัดสัมมนาเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 43,450 บาท ซึ่งในวงเงินดังกล่าวได้รับอนุมัติงบประมาณจากคณะกรรมการการพลังงาน วุฒิสภา จำนวน 17,870 บาท
  4. อาหารกลางวันสำหรับผู้เข้าร่วมสัมมนาจัดเป็นอาหารกล่อง เนื่องจากสโมสรรัฐสภา อยู่ระหว่างปรับปรุงจึงไม่สามารถใช้เป็นสถานที่จัดเลี้ยงอาหารสำหรับผู้เข้าสัมมนาได้
- ทั้งนี้ สำหรับการสัมมนาของคณะกรรมการในโอกาสต่อไป หากมีกลุ่มเป้าหมายเป็นการเฉพาะ (Focus Group) ในการจัดทำหนังสือเชิญผู้เข้าร่วมสัมมนาของให้เป็นการเชิญในลักษณะของการประชุมปรึกษาหารือ ซึ่งนับเป็นวิธีการที่ดีในการเชิญผู้เข้าร่วมสัมมนาวิธีหนึ่ง เช่น การเชิญ CEO , CIO หรือ หัวหน้าส่วนราชการสำคัญต่างๆ

3.2 พิจารณารับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระบบ e-Logistics ตลอดจน สภาพปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข โดยเชิญ นายพิชิต วิวัฒน์รุจิราพงศ์ Managing Director Software Link Co.,Ltd. เข้าร่วมประชุม สรุปได้ดังนี้

นายพิชิต วิวัฒน์รุจิราพงศ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท ซอฟท์แวร์ ลิงค์ จำกัด ได้กล่าวถึงความสำคัญของการนำกระบวนการ logistics มาใช้สรุปได้ว่า logistics เป็นกระบวนการที่ลึกซึ้งซับซ้อน และเป็นมากกว่าแค่การขนส่งสินค้าเหมือนอย่างที่หลายคนเข้าใจ ที่ผ่านมามีผู้ประกอบการไทยใช้งบประมาณจำนวนมากในการลงทุนด้าน logistics ทางกายภาพแต่ไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควรกับการลงทุนใช้ e-Logistics ซึ่งเป็นกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ในการขนส่งข้อมูลเพื่อสนับสนุนระบบ logistics ทางกายภาพให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประเทศไทยมีต้นทุนทางด้าน logistics ประมาณ 20-25% ของราคาสินค้าซึ่งถือว่าเป็นต้นทุนที่ยังสูง จึงทำให้ภาพรวมความสามารถในการแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ลดลง เมื่อเทียบกับประเทศญี่ปุ่นที่มีการ นำ e-logistics มาใช้ทำให้มีต้นทุนเหลืออยู่ประมาณ 9% เท่านั้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการที่ผู้ประกอบการคนไทยมุ่งลงทุนแต่ logistics ทางกายภาพแต่เพียงอย่างเดียวโดยขาดการพัฒนา ระบบ e-logistics เป็นเรื่องที่ไม่ได้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขัน ซึ่งจะต้องลงทุนควบคู่กันไป และเมื่อรัฐบาลไทยได้ทำการพัฒนาระบบ e-logistics เพื่อเปิดยุทธศาสตร์การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบเพื่อเชื่อมโยงเศรษฐกิจไทยสู่สากล โดยมีเป้าหมายของการขับเคลื่อนการพัฒนา e-logistics ของประเทศ กล่าวคือ ทำให้ระบบการส่งข้อมูลทางด้าน logistics เป็นระบบเดียวกัน เชื่อมโยงกันให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็วขึ้น อันนำไปสู่ศักยภาพทางการแข่งขันที่แท้จริง รวมถึงการพัฒนาระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์โดยกระทรวงต่างๆ มีการพัฒนาใช้ระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ให้เป็นระบบเดียวกัน จึงถือเป็นการช่วยผลักดันระบบ e-logistics ของประเทศให้พัฒนาไปได้อย่างดี

สำหรับประสิทธิภาพของการนำ e-logistics มาใช้ คือ จะสามารถช่วยลดภาระต้นทุนในการดำเนินการลงได้ประมาณ 5-10% ขึ้นอยู่กับระดับของการนำมาใช้งานว่าจะมากน้อยเพียงใด หากผู้ประกอบการคนไทยหันมาใช้ e-logistics กันมากขึ้น โดยเฉพาะซอฟต์แวร์ที่พัฒนาโดยคนไทยน่าจะเป็นเรื่องที่ดี เพราะคนไทยจะมีความเข้าใจและดูแลได้ใกล้ชิดกว่าที่จะใช้ซอฟต์แวร์จากต่างประเทศ ซึ่งเวลานี้ผู้ประกอบการไทยหลายๆ รายเชื่อมั่นว่าซอฟต์แวร์จากต่างประเทศดีกว่าซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้นในประเทศ ซึ่งที่จริงแล้วมีประสิทธิภาพไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันเท่าไร แต่ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง คือ ความน่าเชื่อถือของซอฟต์แวร์นั้น

กระบวนการ logistics หรือ e-Logistics (Electronics Logistics) เป็นกระบวนการเคลื่อนย้ายข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือที่ต่างประเทศเรียกว่า Trade Document โดยเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญที่จะทำให้ระบบ logistics ก้าวหน้าไปถึงขั้น Supply Chain Innovation (SCI) ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยยังมีลักษณะของเชิงรับในการแก้ไขปัญหา logistics ซึ่งจากประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจพบว่าหัวใจทางด้านธุรกิจคือการบริหารจัดการให้เกิด Supply Chain ขึ้นนั้น จะต้องมีการดำเนินงานในเรื่องของ Business Process ควบคู่กับ ICT ฉะนั้น ในภาพรวมด้าน e-Logistics พบว่าเกิดตั้งแต่กระบวนการที่ผู้ซื้อ

และผู้ขายพบกัน ตั้งแต่การสั่งซื้อสินค้าและเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องไปยังหน่วยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารของผู้ซื้อและผู้ขาย จนกระทั่งถึงกรมศุลกากร ซึ่งในกระบวนการดังกล่าวจะมีเอกสารจำนวนมาก ที่ต้องมีการ Re-Key เช่น เอกสารใบเสนอราคา เอกสารใบขนสินค้า เอกสารกรมทัณฑ์ประกันภัย เป็นต้น ซึ่งเอกสารต่างๆ เหล่านี้ ประมาณ 70-80% เป็นข้อมูลเดียวกัน ซึ่งหากมีการสร้างกระบวนการ e-Logistics ได้ อย่างเป็นรูปธรรมจะช่วยทำให้ผู้ประกอบการลดขั้นตอนในการ Re-Key ลงได้ ทั้งนี้ หากประเทศไทยมีระบบ Electronics Transportation , Electronics Procurement , Electronics Supply Process และ Electronics Payment ก็จะสามารถลดขั้นตอนและช่วยลดต้นทุนของผู้ประกอบการลงได้

ปัจจุบันต้องยอมรับว่า e-Logistics มาจากการนำธุรกรรมทางธุรกิจมาเป็นอิเล็กทรอนิกส์ ฉะนั้น โลกจึงเชื่อมโยงกันด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งต่างประเทศมีจุดมุ่งหมายที่จะให้เป็น Global Optimization และ Predict Demand โดยมองว่าทุกมุมโลกสามารถเป็น Supply Chain ได้ โดยมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำแต่สินค้ามีคุณภาพสูง โดยมีการบริหารจัดการเรื่อง Cross Border , ศุลกากร และ Logistics โดยใช้ศักยภาพของทั่วโลกเป็นแหล่งผลิต ซึ่งเจ้าของสินค้าดำเนินการในเรื่องของ Logistics เท่านั้น โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ ยังมีปัจจัยสำคัญในเรื่องของ Logistics Supply Chain คือ

- ภาครัฐ จะต้องให้การสนับสนุนทางด้านกฎหมาย หลักเกณฑ์ ระเบียบวิธีการต่างๆ ให้มีการยอมรับในระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

- เรื่อง Single Window จะต้อง มีหน่วยงานกลางในการดำเนินการ เนื่องจากแต่ละหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจะมี Path Form ของเทคโนโลยีต่างกัน

- ปัญหาที่ผู้ประกอบการใช้เทคโนโลยีไม่คุ้มค่ากับการลงทุน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาด้าน ICT ให้มากขึ้น

สำหรับการทำพิธีการศุลกากรแบบไร้เอกสาร(Paperless) ของกรมศุลกากรนั้น ถือว่าทำได้ดี แต่ยังไม่สามารถดำเนินการให้เป็น Paperless ได้ทั้งหมด นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ ยังต่างคนต่างทำไม่สามารถเชื่อมโยงด้าน IT กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากต้องการให้ระบบ e-Logistics เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม นั้น หน่วยงานกลางที่จะดำเนินการเรื่อง National Single Window จะต้องพยายามอย่างสูงที่จะทำความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ (Work Hard) ซึ่งจะต้องเน้นในการทำความเข้าใจว่าการทำ National Single Window เป็นการ Inter exchange ข้อมูลกัน จึงต้องมีความเป็นกลางในการรับฟังหน่วยงานอื่นในการวางระบบเพื่อใช้งานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องพิจารณาศึกษาความต้องการของภาคเอกชนประกอบด้วย และจะต้องไม่เข้าไปรื้อกระบวนการ Process ของแต่ละหน่วยงาน

นายอนันต์ วรดิพิงศ์ ประธานคณะอนุกรรมการได้สรุปประเด็นข้อมูลที่ได้รับฟัง ดังนี้

1. e-Logistics เป็นระบบงานที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งของประเทศได้ ซึ่งการเพิ่มประสิทธิภาพของการขนส่งมีตั้งแต่การใช้ระบบ Paperless ลดความซ้ำซ้อนในเรื่องการ Key In ข้อมูล ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับกรมต่างๆ เช่น กรมศุลกากร กรมสรรพากร กรมการค้าต่างประเทศ กรมประมง กรมปศุสัตว์ BOI เป็นต้น

2. มีความพยายามในการดำเนินการจัดทำระบบ e-Logistics มาเป็นเวลานานโดยมีกระทรวง ICT เป็นเจ้าภาพในการดำเนินแต่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร แต่ปัจจุบันการดำเนินการด้าน e-Logistics ของกรมศุลกากรมีความก้าวหน้ากว่าหน่วยงานอื่น โดยได้รับอนุมัติงบประมาณเพิ่มในการดำเนินโครงการ e-Logistics แต่ก็มีความเป็นห่วงว่ากรมศุลกากรจะนำงบประมาณที่ได้รับไปจัดทำระบบเพื่อตนเอง จนส่งผลให้การเชื่อมต่อกับหน่วยงานอื่นเกิดปัญหาได้ในอนาคต

3. การจะดำเนินการในระบบ e-Logistics ให้สำเร็จได้จะต้องมีหน่วยงานเจ้าภาพ โดยอาจจะต้องเริ่มต้นที่กรมศุลกากร เพื่อหารือดำเนินการให้เป็นหน่วยงานต้นแบบในการดำเนินการด้าน e-Logistics

4. ในกรณีที่กรมศุลกากรกำหนดเงื่อนไขในการจัดซื้อจัดจ้างแล้วมีแนวโน้มที่จะทำการเชื่อมต่อในอนาคตที่มีปัญหาอุปสรรคได้ คณะอนุกรรมการจะได้เชิญกรมศุลกากรเข้าร่วมหารือให้ข้อมูลข้อเท็จจริงตามกระบวนการนิติบัญญัติต่อไป

ในการนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นควรเชิญอธิบดีกรมศุลกากรเข้าร่วมปรึกษาหารือและให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระบบ e-Logistics ของกรมศุลกากร ผลการดำเนินงาน ตลอดจนสภาพปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข ในการประชุมครั้งต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ

4.1 ประธานคณะอนุกรรมการได้ให้ความเห็นต่อที่ประชุมว่าการดำเนินการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาด้านต่างๆ ที่คณะอนุกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาผ่านมานั้น เมื่อคณะทำงานแต่ละด้านดำเนินการจัดทำเรียบร้อยแล้ว จะได้นำเข้าหารือในที่ประชุมเพื่อเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ วุฒิสภา ต่อไป

4.2 ประธานคณะอนุกรรมการมีคำสั่งแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการเพิ่มเติม ได้แก่ นายพิชิต วิวัฒน์รุจิราพงศ์

4.3 ประธานคณะอนุกรรมการมีความเห็นให้ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการดำเนินการจัดส่งหนังสือนัดประชุมของคณะอนุกรรมการเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการจัดส่งหนังสือทางไปรษณีย์และเป็นการลดปริมาณการใช้กระดาษอีกทางหนึ่งด้วย

4.4 นัดประชุมคณะอนุกรรมการครั้งต่อไป ในวันอังคารที่ 8 กันยายน 2552 เวลา 13.00 นาฬิกาเป็นต้นไป เพื่อพิจารณารับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระบบ e-Logistics ของกรมศุลกากร ผลการดำเนินงาน ตลอดจนสภาพปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข โดยเชิญอธิบดีกรมศุลกากรเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือและให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการต่อไป

เลิกประชุมเวลา 15.00 นาฬิกา

นางสาววิณา อยุ่นาน วิทยากร ๕

กลุ่มงานคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ฯ

ผู้จัดบันทึกการประชุม